

Maade tage et saadant Initiativ, at forlange at Rigsdagen i saa vigtigt Anliggende skal give den en Myndighed, der blandt Andet medfører en høist betydelig Forøgelse af Hovedstadens Udgifter, uden at man i mindste Maade har taget under Overveelse, paa hvilken Maade de skulde lignede. Regjeringen kan ikke gaae ind paa, at forlange denne Myndighed; en ganske anden Sag er det, om den vil tage imod denne Myndighed, naar den bliver den tilbuddt.

**Krabbe:** Det glæder mig meget at høre, at den høitærede Premierminister ikke har Noget imod, at en saadan Bestemmelse gjenoptages i Loven. For mig har det virkelig under de ulykkelige Forhold, der nu finde Sted i Kjøbenhavn, været en SamvittighedsSag at komme frem med et saadant Forslag eller ialtsald at understøtte det, naar det maatte komme frem fra nogen Anden her i Salen. Der er jo virkelig ikke Spørgsmaal om at udføre et Cloakanslag, overeensstemmende med den Plan, som den i den Anledning nedsatte Comitee har lagt, men kun om at fremme Sagen, for at den ikke skal standses, naar en Bestemmelse af Communalbestyrelsen og Regjeringen vedtages til en Forandring i denne Retning, og den kunde meget let standses paa en Tid, naar Rigsdagen ikke var samlet, og der ikke var en Expropriationslov ogsaa i dette Tilfælde. Da iøvrigt den høitærede Premierminister har omtalt denne Plan, kan jeg ikke undlade at gøre opmærksom paa, at ikke alene Teknikere have anbefalet den, men at den ogsaa, som bekendt, er vedtagen af Børgrepræsentationen, vel ikke af Communalbestyrelsen, men af Børgrepræsentationen, skjøndt rigtignok kun betingelsesvis. Jeg maa ogsaa endnu anføre, at en Mand, hvis Autoritet vistnok vil have megen Vægt, en Mand, som har bereist flere af Europas største Stæder for at gøre sig bekendt med de der indførte Cloaksystemer, jeg mener Politidirecteuren i Kjøbenhavn, med hvem jeg har talt, har bemyndiget mig til at erklære, at han ikke alene antager, at den Plan, som er lagt af Comiteen, er udførlig, men at han endogsaa meget maatte beklage, hvis den ikke blev gennemført.

**Indenrigsministeren:** Jeg tror, at

det vilde være uden Grund og meget urigtigt, hvis man vilde skrive de ulykkelige Forhold, hvorunder Kjøbenhavn skal bestinde sig nu, og hvorved man nok mener Cholerafygdommens Udbrud, paa Mangler i de Indretninger, hvorom her er Spørgsmaal. Kjøbenhavn har holdt sig længer fri for Choleraen end vistnok nogen anden By. At den nu er bleven hjemført af Sygdommen, har efter al Sandsynlighed sin Grund i de haarde og stærke Østenvinde, som have hersket en stor Deel af dette Foraar, og som have bragt Sygdommen hertil fra de østlige Lande. Den vilde altsaa ikke have været forebygget ved den omhandlede Indretning. Naar man paaberører sig enkelte Autoriteter til Fordeel for Indretningen, er det meget betænkeligt, baade at bygge derpaa og at inklade sig derpaa. Her er blevet nævnt en Mand, som jeg har den største Høilagtelse for; men han er dog ikke sagtyndig med Hensyn til, hvad her er Spørgsmaal om. Det er et overmaade forviklet Spørgsmaal, som ikke alene udfordrer megen teknisk Indsigt, men ogsaa, naar en grundig Lov derom skal gives, vil forudsætte en nøiagtig Undersøgelse over de Grundsætninger, hvorefter de meget betydelige Udgifter, som derved vilde paalægges Kjøbenhavns Commune, billigen og retfærdigen kunne fordeles.

**Varfen:** Jeg agter at understøtte og maa skee endogsaa at deeltage i at stille det Forslag til 2den Behandling, som en æret Landstingsmand (Krabbe) har bebudet. Jeg skal imidlertid saameget mere nu tilbageholde de Bemærkninger, jeg kunde have at anføre, navnlig med Hensyn til den meget ærede Premierministers Foredrag, som han, hvad der ogsaa glæder mig meget, egentligt ikke har erklæret sig imod, at et saadant Tillæg optages i Loven, naar det kommer fra Rigsdagens Side, men kun har udtalt, at Regjeringen ikke har fundet Anledning til at fremkomme dermed. Jeg skal derfor nu blot indskrænke mig til at gøre den meget ærede Premierminister opmærksom paa, at der ved denne Sags forrige Behandling her i Landstinget efter Martinministerens Forslag blev optaget et lidet Tillæg i § 14, nemlig at der efter „Kjøbenhavns Fæstning“ skulde tilføies: „eller Stadens Skibs-